

APROBAT
în sedința Biroului permanent al
Camerei Deputaților
din data de 17.11.2010
1222

Parlamentul României
Camera Deputaților

D.P. Nr. 1222 din 19.10.2010

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Cabinet Secretar General

București, octombrie 2010
Nr. 51/

MEMORANDUM INTERN

De la: Gheorghe Barbu, Secretar general al Camerei Deputaților

Către: Biroul Permanent al Camerei Deputaților

Tema: Informare privind încetarea activității Adunării Uniunii Europene Occidentale (AUEO)

Reprezentanța permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană informează printr-o infogramă cu privire la încetarea activității Adunării Uniunii Europene Occidentale (AUEO).

Menționăm că, la punctul nr. 11, de pe opisul cu materialele pe linia relațiilor parlamentare externe din data de 20 octombrie 2010, figurează un memorandum privind participarea la lucrările celei de a 59-a Sesiuni plenare a Adunării Uniunii Europene Occidentale (Paris, 30 noiembrie – 2 decembrie 2010).

Apreciem că, până la desființarea efectivă (iunie 2011), este util ca reprezentanții Parlamentului României să participe la sesiunile plenare ale organizației.

Secretar general,
Gheorghe Barbu

REPREZENTANȚA PERMANENTĂ A ROMÂNIEI PE LÂNGĂ UNIUNEA EUROPEANĂ
BRUXELLES
INFOGRAMA NR. 1511/ 5 mai 2010

MOFA

MAE

Domnului Bogdan Mazuru, secretar de stat
Doamnei Bogdan Aurescu, secretar de stat
Doamnei Luminița Odobescu, director general
Domnului Ștefan Tinca, director general
Domnului Călin Stoica, director general
Domnului Marius Borănescu, director adjunct

PRESEDINTIE

Doamnei Anca Ilinoiu, consilier prezidențial
Domnului Iulian Fota, consilier prezidențial

SENATUL ROMÂNIEI

Doamnei Petronela Dobrin, directorul Direcției Afaceri Europene

CAMERA DEPUTAȚILOR

Doamnei Nadia Ionescu, directorul Direcției pentru Cooperare Parlamentară Internațională Multilaterală

MApN

Domnului Vioarei Oancea, secretar de stat
Domnului amiral Gheorghe Marin, șeful SMG

MAI

Domnului Dragoș Agapie, director

MJ

Domnului Cornel-Virgiliu Călinescu, director general

Ref: Reuniunea Comisiei pentru Afaceri Externe (AFET) și a Subcomitetului pentru Securitate și Apărare (SEDE) ale Parlamentului European (PE) – Controlul (inter)parlamentar în urma declarației Președinției Uniunii Europene Occidentale (UEO) privind denunțarea Tratatului privind UEO, 4 mai 2010

Rezumat Europarlamentarii au dezbătut chestiunea stabilirii unui nou cadru inter-parlamentar necesar acoperirii deficitului democratic, al controlului parlamentelor naționale asupra PESC¹/PSAC², generat de încetarea activității Adunării UEO în iunie 2011, în urma declarației Președinției Consiliului Permanent al UEO la 31 martie 2010, de denunțare a Tratatului de la Bruxelles privind UEO.

Pe baza documentului de reflecție propus de A. Duff (UK), europarlamentarii au exprimat opinii convergente față de opțiunea „C” (reuniuni comune ale Comisiilor relevante ale PE și ale parlamentelor naționale, organizate semestrial la Bruxelles și co-prezdate de ambele părți). Au fost evidențiate beneficiile unor astfel de reuniuni și legitimitatea dezbaterilor inter-parlamentare asupra PESC/PSAC în noul context instituțional. De asemenea, a fost manifestată preocuparea pentru aprofundarea studiului și clarificările necesare la nivelul AFET/SEDE pentru a avansa o ofertă consolidată parlamentelor naționale.

A fost decisă înființarea unui grup de lucru în cadrul AFET/SEDE dedicat problematicei, informarea Președintelui PE asupra concluziilor reuniunii și a Președinților parlamentelor naționale cu ocazia întâlnirii acestora cu Președintele J. Buzek, la jumătatea lunii mai a.c.

Creșterea responsabilităților PE în legitimarea acțiunilor externe ale UE se va răsfrânge și asupra PSAC, în contextul unui viitor cadru de cooperare inter-parlamentar unic și consolidat.

¹ Politica Externă și de Securitate Comună a UE

² Politica de Securitate și Apărare Comună a UE

Contextul reuniunii

La 31 martie 2010, Președinția Consiliului Permanent al UEO a emis o declarație în numele părților contractante (BE, DE, EL, ES, FR, IT, LU, NL, PT, UK) ale Tratatului de la Bruxelles modificat privind UEO, referitoare la denunțarea tratatului. Declarația survine în urma intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona, care marchează o nouă fază pentru securitatea și apărarea europeană. În declarație se apreciază că UEO și-a îndeplinit rolul istoric, contribuind în același timp la dezvoltarea unei culturi europene în materie de securitate și apărare. Articolul 42.7 din noul tratat preia clauza de asistență mutuală în caz de agresiune armată asupra teritoriilor statelor membre, cu precizarea că angajamentele și cooperarea în acest domeniu în cadrul NATO rămân baza apărării colective a statelor care aparțin și acestei organizații. În declarație este menționată recomandarea ca UEO să-și înceteze activitatea la sfârșitul lunii iunie 2011.

Prin desființarea acestei organizații, se creează în fapt un deficit democratic, al controlului exercitat de parlamentarii naționali în cadrul Adunării UEO asupra politicii europene (inter-guvernamentale) de securitate și apărare. Auto-sesizați de acest aspect, europarlamentarii din AFET și SEDE au considerat necesar să înceapă discuții interne și, ulterior, consultări cu parlamentarii din comisiile de specialitate ale parlamentelor naționale pentru a stabili un cadru de cooperare interparlamentară în materie de afaceri externe, securitate și apărare.

Astfel, la reuniunea SEDE din 27 aprilie 2010 (doc. SGC 9258/10), europarlamentarul britanic A. Duff a prezentat trei opțiuni pentru cooperarea interparlamentară, pledând în favoarea celei de-a treia opțiuni:

- A. Întâlniri inter-parlamentare organizate de AFET, ca și în trecut; acestea și-au dovedit de fapt ineficacitatea și au adus insatisfacție parlamentarilor naționali;
- B. Conferințe ale Comitetelor Parlamentare pentru Afacerile Uniunii (COSAC), consacrate PESC/PSAC și organizate în capitale de parlamentul statului membru care deține Președinția rotativă a Consiliului UE, cu participarea limitată a PE; nu ar constitui un format adecvat deoarece, conform noului tratat, Președinția rotativă nu mai are competențe în materie de PESC/PSAC, delegația PE ar fi prea restrânsă și costurile de organizare ar fi prea mari pentru parlamentele naționale;
- C. Reuniuni comune ale Comisiilor parlamentare, în organizare și sub președinție partajată de PE și parlamentele naționale; ca avantaje, sunt menționate posibilitatea găzduirii acestora de PE la Bruxelles, nefiind necesar un nou secretariat, oportunitatea pentru Președintele Consiliului European, Van Rompuy, și Înalțul Reprezentant /Vice-Președinte al Comisiei, C. Ashton, de a participa permanent la aceste reuniuni și o vizibilitate mediatică înaltă.

Opinii exprimate de participanți la reuniune

Președintele SEDE, A. Danjean (FR), a fost de părere că trebuie antamate discuții aprofundate în cadrul PE și consultări cu parlamentele naționale, care să conducă la agreearea unui cadru de cooperare interparlamentară pe problematica PESC/PSAC. O primă oportunitate de informare a parlamentarilor din capitale ar fi întâlnirea Președintelui PE, J. Buzek, cu Președinții parlamentelor naționale de la jumătatea lunii mai. Dezbaterile din Senatul francez pe marginea subiectului și preferința pentru a doua opțiune denotă o concentrare pe aspectele militare, o ignoranță în ceea ce privește natura operațiilor PSAC (civilă și militară) și evidențierea problemelor legate de generarea forțelor și alocarea resurselor (n.n. discuții similare au avut loc și în Camera Comunelor a UK).

A. pledat, la rândul său, pentru opțiunea „C”, reiterând avantajele menționate de autorul propunerii, la care a adăugat beneficiile legate de organizarea semestrială a reuniunilor și posibilitatea invitării parlamentarilor din cele 24 de state terțe care participă la misiunile și operațiile PSAC.

Din intervențiile celorlalți europarlamentari au rezultat următoarele aprecieri și propuneri:

- Opinii favorabile opțiunii „C”, cu precizarea de a se aprofunda studiul și a se aduce clarificările necesare (DE, AT, EL, IT, RO – I.M. Pașcu, A. Severin, N. Nicolai);
- Urgența demersurilor la nivelul PE și a consultărilor ad-hoc (DE, RO - I.M. Pașcu) și transmiterea unei oferte unice și consolidate către parlamentele naționale (DE);
- Importanța consultărilor cu parlamentarii naționali, în special din cauza sensibilităților naționale în ceea ce privește aspectele militare (RO - N. Nicolai);
- Necesitatea delimitării clare a responsabilităților PE în domeniul PSAC (inter-guvernamental), legate de caracterul multinațional și specificul civilo-militar al misiunilor / operațiilor (RO - I.M. Pașcu);
- Accentul pe participarea statelor terțe la dezbaterile inter-parlamentare în domeniul PSAC și pe legitimitatea democratică a controlului inter-parlamentar asupra PSAC (IT, RO - A. Severin);
- Relevanța cadrului de cooperare inter-parlamentar și pentru agrearea unor soluții pentru situațiile de criză în dezbateri (DE);
- Necesitatea transmiterii unei scrisori Președintelui PE, care să reflecte în rezumat discuțiile în cadrul reuniunii (UK - A. Duff);
- Având în vedere convergența opiniilor exprimate în reuniune, înființarea unui grup de lucru, în cadrul SEDE, care să aprofundeze studiul problemei și să detalieze opțiunea „C” (UK - A. Duff).

În finalul reuniunii, Președintele AFET, G. Albertini (IT), a concluzionat că tendința euro-parlamentarilor de a da curs opțiunii „C” este legitimă prin prisma responsabilităților PE în domeniul acțiunii externe a UE și noului său cadru instituțional. A fost decisă stabilirea unui grup de lucru format din reprezentanți ai grupurilor parlamentare, care să se ocupe în mod concret de această chestiune. Președintele PE va fi informat printr-o scrisoare despre desfășurarea și concluziile reuniunii, care la rândul său le va aduce la cunoștința Președinților parlamentelor naționale.

Evaluare

În contextul inovațiilor conceptuale și instituționale introduse de Tratatul de la Lisabona, se estimează că va crește rolul PE în ceea ce privește exercitarea controlului parlamentar asupra acțiunii externe a UE, și implicit asupra politicilor UE care o compun (externă, de securitate și apărare). Chiar dacă operaționalizarea PSAC este clădită pe contribuțiile naționale voluntare, care se află în prezent sub controlul parlamentelor naționale, caracterul accentuat multinațional și viitoarea integrare civil-militară a capacităților și misiunilor UE vor avea ca rezultat creșterea responsabilizării PE în acest domeniu. Cooperarea inter-guvernamentală la nivelul UE va fi mai bine legitimată într-un cadru inter-parlamentar unic, pe care PE are toate atuurile să-l organizeze și să-l găzduiască, în consultare cu parlamentele naționale.

(red. R. Manolache)

Mihnea MOTOC